

RX-16070102040100 Seat No. _____
M. R. S. (Sem. IV) (CBCS) Examination
March - 2019
Rural Industrialization - FND - 4
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

1	ભારતમાં ગ્રામ ઔદ્યોગિકરણનું મહત્વ સમજાવો.	૧૫
	અથવા	
	ગ્રામોદ્યોગોની સમસ્યાઓ વિસ્તારથી લખો.	
2	નાના પાયાના સાહસોના લાભો વર્ણવો.	૧૫
	અથવા	
	નાના પાયાના સાહસોના વિકાસ અંગેના સરકારના પ્રયાસો જણાવો.	
3	નીચેના પાંચ પ્રશ્નોમાંથી ગ્રાજના ભાગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો :	૧૫
	(૧) ભારતની ઔદ્યોગિક નીતિમાં નાના પાયાના સાહસો અંગેની જોગવાઈઓ વિશે નોંધ કરો.	
	(૨) ટ્રસ્ટીશીપના સિદ્ધાંતની રૂપરેખા આપો.	
	(૩) ગ્રામોદ્યોગોના વિકાસ અંગેના તમારા સૂચનો જણાવો.	
	(૪) ગ્રામ ઉદ્યોગીકરણના હેતુઓ સ્પષ્ટ કરો.	
	(૫) ઔદ્યોગિક માંદળી ઘટાડવાના ઉપાયો જણાવો.	
4	ગ્રામ વિકાસ અંગેના ગાંધીજીના વિચારોનું વિવરણ કરો.	૧૫
	અથવા	
	નાના પાયાના સાહસોમાં ઔદ્યોગિક માંદળીની સમસ્યા માટે કયા પરિબળો જવાબદાર છે.	
5	ગ્રામ ઔદ્યોગિકરણમાં કૃષિ ક્ષેત્રની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.	૧૦
	અથવા	
	ગ્રામ ઉદ્યોગોનું ભારતનાં ગ્રામ વિકાસમાં યોગદાન સ્પષ્ટ કરો.	